

INDUSTRI PENTERNAKAN **AYAM** DI MALAYSIA

Disediakan oleh :
Muhammad Redzwan bin Sidik dan Syamsiah Aini binti Shohaimi
Institut Penyelidikan Veterinar, Ipoh, Perak

Penternakan ayam merupakan satu jenis industri ternakan yang berskala besar di negara kita dan di kebanyakan negara lain di dunia. Daging ayam menjadi makanan kegemaran pelbagai masyarakat di dunia termasuk di Malaysia. Oleh yang demikian, industri penternakan ayam telah berkembang untuk memenuhi keperluan permintaan di dalam dan di luar negara. Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) pada 2018 menunjukkan sektor pertanian menyumbang 7.3 peratus (RM99.5 bilion). Sektor ternakan menyumbang 14.9% , di mana daging ayam sebanyak RM11.6 billion dan telur ayam RM 5.3 billion setahun (RM16.9 billion). Merujuk kepada data yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia pada tahun 2018, permintaan penggunaan per kapita terhadap daging ayam/itik adalah tinggi iaitu penggunaan sebanyak 51 kilogram/ kapita setahun. Perkara ini disebabkan daging ayam mudah diperolehi dan harganya lebih murah berbanding sumber protein lain seperti daging lembu atau kerbau. Sehubungan dengan itu, tidak hairan sekiranya terdapat banyak produk makanan yang mudah diperolehi berasaskan ayam.

Jabatan Perkhidmatan Veterinar di bawah Kementerian Pertanian dan Industri Makanan bertanggungjawab secara terus dalam memastikan bekalan ayam di dalam negara mencukupi serta keselamatan makanan terjamin. Ternakan ayam meliputi pelbagai kategori seperti ayam pedaging, ayam penelur, ayam kampung, ayam pembiak baka dan sebagainya. Memandangkan industri ternakan ayam merupakan industri ternakan terbesar dijalankan di Malaysia iaitu lebih 95% bilangan ternakan adalah ayam. Berikut merupakan data mengenai industri ternakan ayam di Malaysia yang dikeluarkan oleh Jabatan Perkhidmatan Veterinar, Malaysia.

Rajah 1: Perbandingan populasi ternakan di Malaysia bagi tahun 2019

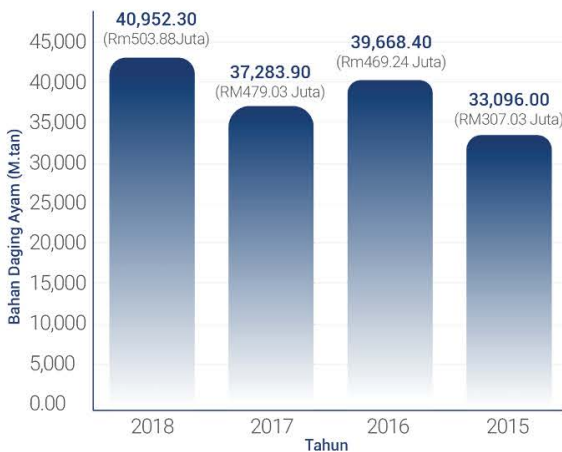

Negeri	Tahun	
	2018 (ekor)	2019 (ekor)*
Perlis	613,970	697,572
Kedah	19,928,000	22,214,035
Pulau Pinang	11,665,500	12,172,986
Perak	37,107,300	39,897,038
Selangor	20,529,040	21,006,350
N. Sembilan	19,288,822	20,391,278
Melaka	26,599,583	28,861,968
Johor	64,857,130	67,739,091
Pahang	11,174,503	12,769,836
Terengganu	2,714,987	2,791,431
Kelantan	5,901,431	6,014,923
W. Persekutuan	Tiada	Tiada
Sabah	5,682,200	5,806,236
Sarawak	33,260,826	33,903,152
Jumlah besar	259,323,292	274,265,896

Jadual 1: Bilangan ternakan ayam bagi tahun 2018-2019 mengikut negeri

*bilangan anggaran

- 1 Negeri Johor memiliki jumlah ternakan ayam paling banyak di Malaysia
- 2 Jumlah ternakan ayam di Malaysia dianggarkan melebihi 250 juta ekor setahun
- 3 Peningkatan sebanyak 5.8% iaitu sebanyak 14.94 juta ekor setahun berbanding tahun 2018

Rajah 2: Eksport ternakan dan hasil ternakan 2015-2019

Secara puratanya, jumlah penternakan ayam setahun dianggarkan sebanyak 250 juta ekor dan jumlah ini dipercayai akan kian meningkat saban tahun. Contohnya pada tahun 2019, penternakan ayam telah meningkat 5.8% dimana peningkatan sebanyak 14.94 juta ekor ayam dalam setahun. Pengeluaran hasil daging ayam/itik dianggarkan melebihi 1,600,000 tan metrik setahun. Selain itu, ayam daging Malaysia turut dieksport ke negara Singapura, Brunei, Hong Kong, Jepun dan Timur Tengah. Di dalam tempoh 2015 sehingga 2018, dianggarkan lebih RM 1.759 billion iaitu sekurang-kurangnya 151 000 tan metrik daging ayam/itik telah dieksport ke luar negara. Ini menunjukkan dengan jelas bahawa ternakan ayam merupakan salah satu industri perniagaan yang penting kepada negara.

Namun begitu, industri ternakan ayam terdedah kepada banyak faktor yang boleh mempengaruhi untung-rugi dan daya maju pengusaha. Antaranya adalah ketidakstabilan harga pasaran, harga input seperti makanan dan bahan binaan, cuaca yang berubah-ubah dan penyakit. Ayam juga memerlukan persekitaran yang selesa untuk pertumbuhan yang cekap. Pemeliharaan ayam memerlukan perancangan yang teliti bermula daripada peringkat penubuhan ladang, pengurusan sehinggalah ke pemasaran.

Rajah 3: Contoh makanan berasaskan ayam

Kesimpulannya, industri ayam merupakan bidang penternakan utama dalam negara dan memberikan sumbangan kepada sosio-ekonomi negara. Selain memenuhi bekalan makanan dalam negara, industri ternakan ayam dapat membantu memacu ekonomi negara melalui pengeksportan yang dilihat meningkat setiap tahun.